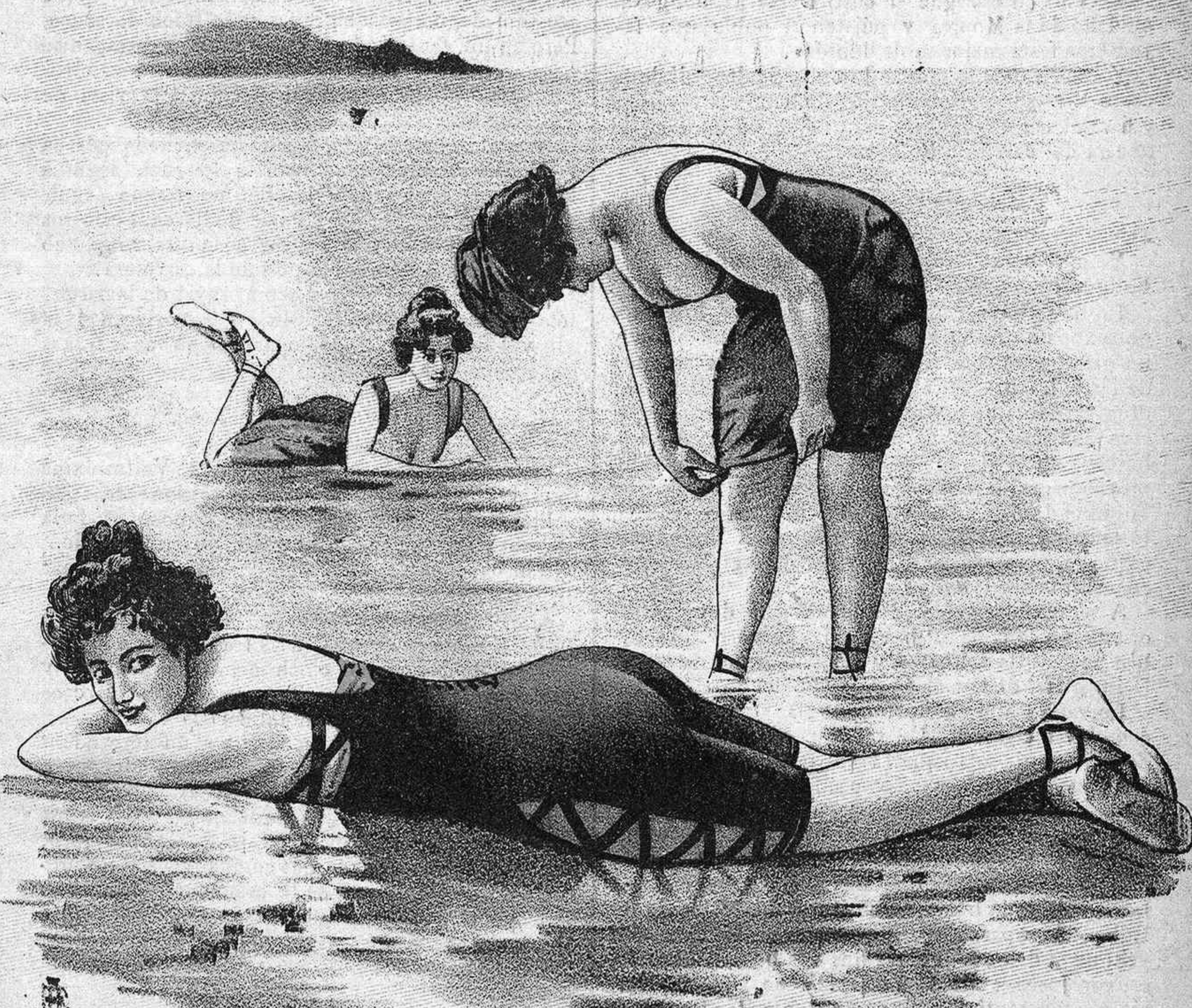

Any XIV

Barcelona 1 de Agost de 1901

Al mar s' hi pescan tunyinas
 llusos, congres y sardinas
 pero, posats á pescar,
 ¿no 's tirarian al mar

L' anada á festa major

— ¿Vostès no han estat á Vallmuixina per la festa major?.. ¿No? Donchs lo senyor Josepet sí que hi ha estat. Però val á dir'ho... ¿no hi tornarà may més!

— ¿Perqué?... Perque l' anada á Vallmuixina per la festa major, apart de 'ls dolors físichs y morals de tota mena, li ha costat al senyor Josepet (segóns datos irrefutables qu' obran en lo llibre de caixa del interessat) vintitres pessetas de carril, sis rals de *cerat ximple* (com diu ell) y setanta céntims de *magnessia efervescenta*.

Lo senyor Josepet, es un honrat betas y fils que en sa vida havia traspasat los horitzóns de sa modesta botigueta de 'l carrer de 'n Llástichs. Pero las repetidas invitacions d' un cosi llunyá de la senyora Mónica (sa mitja taronja) varen decidirlo á trasladarse enguany á Vallmuixina per las festas de Sant Jaume.

— «Vina (li escrigué 'l cosi) Deixa la botiga al cuidado de la Mónica y pújaten al poble que farém una festa major molt lluhida».

Y aixís ho feu lo senyor Josepet. Se despedí de la costella y ab llágrimas als ulls, abandoná las betas y fils del seu negoci, per enquistarse en un vagó de tercera del carril de Fransa.

* *

Y aquí comensaren las tribulacions del infelí botiguer!

Lo tren anava replé y 'l pobre senyor Josepet s' encaixoná entre un menestral gras com un bocoy y un pagés prim com un secall, pero ab musculatura de ferro. Lo menestral no possehia prou nérvis per dominar tanta carn y ab lo va-y-vé del tren, gravitava son pés demunt del pobre botiguer. Aquest, buscava quart y ajuda repenjanse demunt del vehí, mes lo pagés lo rebia ab un colze més acerat que la punta d' un picot. Al segón kilometro de trén lo senyor Josepet ja no sabia de qui era la espatlla esquerra, pero en cambi se sentia 'l sagí traspasat com si li fessin l' *autopsia*.

A tot aixó, la vehina del devant que duya dugas criaturas á la falda, n' havia deixat escorre una sobre 'ls genolls del betas y fils, que tremolava per la integritat de 'l seus pantalóns blanchs.

Lo vagó s' omplía de fum de 'ls viatjers que hi cargolavan cigarrets. La xafogor de la *cáncula* s' deixava sentir sota aquell tancat ab teulada de ferro. Lo menestral gras suava com un cámalich y 'l pagés xumava una pipa qu' empestava l' atmósfera.

De prompte, lo senyor Josepet feu una extremitut. La suor de son vehí diluhint lo negre de l' americana d' alpaca barata que duya, havia tenyit tota la espatlla de la blanca americana que 'l botiguer lluhía. Al apartarse instinctivament, lo colze del vehí de la dreita se li clavá fins á la boca del cor. Lo senyor Josepet llensá un ¡ay! y en aquell precis moment se sentí camas avall una escalfor humida y

fou que 'l menut de la vehina del devant havia fet de las sevas.

Allavors, lo botiguer perdent la paciencia volgué protestar; mes, parant en aquell moment lo tren, una grapa de ferro l' agafá de las camas y mitj arrossegant va baixarlo del vagó.

— ¡Ja 't tinch *pillastrón*!... Ara si que no t' escapas—li deya 'l cosi donantli unas abressadas que feyan cruixir tota la *maquinaria* del botiguer.—Ja ho veus, t' hi baixat á rebre.

— Si; pero no apretis tant que m' ofego.

— Ja 't referás pe 'l camí... Apa som'hi, que d' aquí á Vallmuixina n' hi ha per un' hora y mitja.

— ¿A peu?... pobre de mi, no podré ..

— No t' espantis, home. Ja tinch apunt los *camálichs*. Tu muntarás lo ruch y jo la somera.

— ¿Y si caich?

— No caurás; es manso com un xay japa, som'hi!...

Y 'l cosi alsá á plom al senyor Josepet, lo posá demunt del llom del ruch y pujant ell á la somera, emprengueren la marxa de bon ayre, carretera amunt.

Impossible descriure 'ls apuros del pobre botiguer á caball del ruch. Per un cantó lo sol batent á plom, li torrava 'l clatell y esquena. Per l' altre la posició cama assi cama allá, incomoda y poch acostumada, li alsava butllofas en lo lloch de seure. Pero ab tot, fent prodigis d' equilibri y arrapantse á las orelles del ruch en los moments d' apuro, conservá l' honor de bon caballer fins á la vista de Vallmuixina.

Mes, al divisar la vila, la somera excitada per la farum del estable s' posá á corre; lo ruch seguí á la somera y... el senyor Josepet no pogué seguir á cap de 'ls dos, perqué á pesar de 'ls seus esforços relliscá ruch avall y al arribar á la quia, caigué ab tota sa llargada demunt la pols de la carretera.

Sort que 'l cosi vingué acompanyat de la parentela y entre tots varen recullirlo y 'l portaren á la vila y 'l ficaren al llit retornantlo ab unas fregas qu' ordená 'l manescal.

* *

La estancia del senyor Josepet á Vallmuixina durá dos dias, ab las sevas nits corresponents.

Llevat de la calor de forn y de 'ls mosquits de la nit, pot dirse que caminá de diversió en diversió... ¡No hi ha com els de la sanch per proporcionar distraccions!

Assistí als oficis y á las balladas de plassa. Visitá las fonts de la encontrada y 'ls fruyterars de la parentela. Menjá cocas de cinch menas de maneras y tastá vins de deu sellers. Tot, sense més percans que un que 'n tingué la nit del *despidò*...

Feyan fochs devant de ca la vila y un imprudent cohet aná á incrustarse en mitj del clatell del pobre betas y fils.

A pesar de 'ls consols de la parentela, passá la nit sense aclucar l' ull y quan clarejá 'l següent jorn, refusant lo ruch y sense més companyia qu' un mossó, emprengué 'l camí de la estació ab un farsell de fruyta á la má y un fardo d' expressions per la Mónica.

* *

¡Aquesta fou l' anada á festa major del senyor Josepet!

Quan embocá 'l carrer de 'n Llástichs, li semblá que 's treya deu anys de sobre y quan se trobá restituhit á la llar doméstica, dona gracias al cel derramant llágrimas de gratitut.

—Y, donchs, ¿qué tal? ¿t' ha agradat l' anada? li digué la seva dona.

Lo senyor Josepet no contestá; agafá un carbó de la cuyna y en la paret de l' eixida feu una gran creu.

—Mirat ¿veus? digué á la senyora Mónica... Faig creu. La primera y última volta que surto de casa.

Y acte seguit enviá á cercar *cerat ximple* per las nafras y *magnessia efervescenta* per l' enfit de las cocas de Vallmuixina.

RAMON BERENGUER.

Fragment d' un recort

La vella afanyosa rostia la pava ab un entusiasme que dirlo no cal; la Sió (avuy ma sogra) qu' es dona molt brava surgia unas mitjas y alegre entonava las may olvidadas cansóns de Nadal.

Jo 'l bulto escorria tant sols perquè aquesta ab la seva filla no 'm pogués filá com nos grapejavam, no fos que molt llesta. —vaig dirme—la flavia 'ns destorbi la festa y me la carregui. Nos vam apartá ..

Mes ¡ay! quan mos passos dirigit havia vers á un altre quarto 'hont no hi veyia esculls —¡Malhaja! —la mare de la meva aymia me fila, m' empayta... y si ab llesta via no guillo, m' extirpa... las ninas de 'ls ulls.

RAMPELLS.

Conseqüència

.....

De resultas del escrit que portava LA TOMASA «Pel devant y pel detrás» fa dugas ó tres semanas, vaig donar tant que parlar y 's va moure tal gatzara, que á poch me quedo sens cap... de dugas que 'n festa;ava. Van coneixers las rivals y van lliurá tal batalla, que, á no ser un polissónt que estava en la cantonada, se arrencavan tot el pel; ¡y aixó que 'n tenen qu' espanta! La del detrás, del disgust, boja ha quedat rematada. Cridant diu per tot arreu, que la sort li surt contraria... Suposo qu' aixó ho deu dir perquè sent lletja de cara te 'ls darrereras tant ben fets que n'hi ha per engrescarse, si per cas té un poch de gust el que li pega una... ullada. ¡Quí li tenia que dir que pel punt que festejava hagués de arribá al extrém... de á sant Boy veurers tancada! En cambi la del devant diu que ara li vé .. la ganga .. Lo cert es que poch á poch, tothom veu que vá engreixantse... La qüestió ara, está aixís; pel devant puch dar... la lata, y tot ho dech al escrit que portava LA TOMASA, «Pel devant y pel detrás» fa dugas ó tres setmanas.

J. CRISTIÀ LLOMBART.

IQUINS PUNTS!

A mon estimat amich en R. Auqués.

Un confés d' aquells molt flux de mollera, á cert pecador d' ampla conciencia (per lo que 's veurá) li digué;—Contesta sense fer embuts: ¿Maria fou verge avans de lo part, en ell y al darrera d' aquest? — ¡Ay, fillet! no ho sé ¿vosté 's pensa que jo pots visch del ayre ó de renda porque, pugui anar com qui no te feyna, ensumant *saldilas* per saber qual d' ellas calsa millors punts de vici ó puresa? Donchs no, no, germá sápigam per sempre que jo no m' hi fico en honras ajenas, que prou trevall tinch dintre casa meva per guanyar lo pá de fills y costella.

S. BRUGUÉS.

EPIGRAMA

Deya un sastre bastant ase —Tres cartells jo m' hi fet fer que, per anunciar la casa haig de dá are molta brasa A las portas del carrer, porque 'l públich sempre 'ls vegi hi fet que n'hi posin dós, y 'l tercer qu' es 'l més gros, un home, que me 'l passeji per la Rambla de las Flors.

A. COMA.

INGLESADA

Dos inglesos van toparse passant un pont tant estret, qu' era precís torná enrera un dels dos, per passar bé.

No volguent desfer sa via, sols per *puntillo*, cap d' ells, lo qui duya més catxassa tragué 'l *Times*, com qui rés, y 's vá disposá á llegirlo mot per lletra, per enter.

L' altre carregá sa pipa; ab gran calma la encengué y 's posá á fumá ab patxorra sense mourers poch ni gens.

Transcorreguda mitj' hora, 'ls dos *misiers* al pont fermes esperantse, l' un per l' altre, que aquell ó aquest reculés, lo de la pipa al del *Times* ab molts modos li digué: —¿Vol ferme 'l favor del diari, tant bon punt estigui llest?

JOSEPH BARBAN Y

Amorosa

¿Has contemplat el cel blau quan está cubert de estrellas, brillantas totas y bellas respirant amor y pau?

¿T' has ficat ab la riuhada, quan ab furia se desboca, y ab son impuls enderroca, la més sólida morada?

¿Has observar á una mare quan tenint son fill malalt del seu llit en lo capsal ni un breu moment se 'n separa?

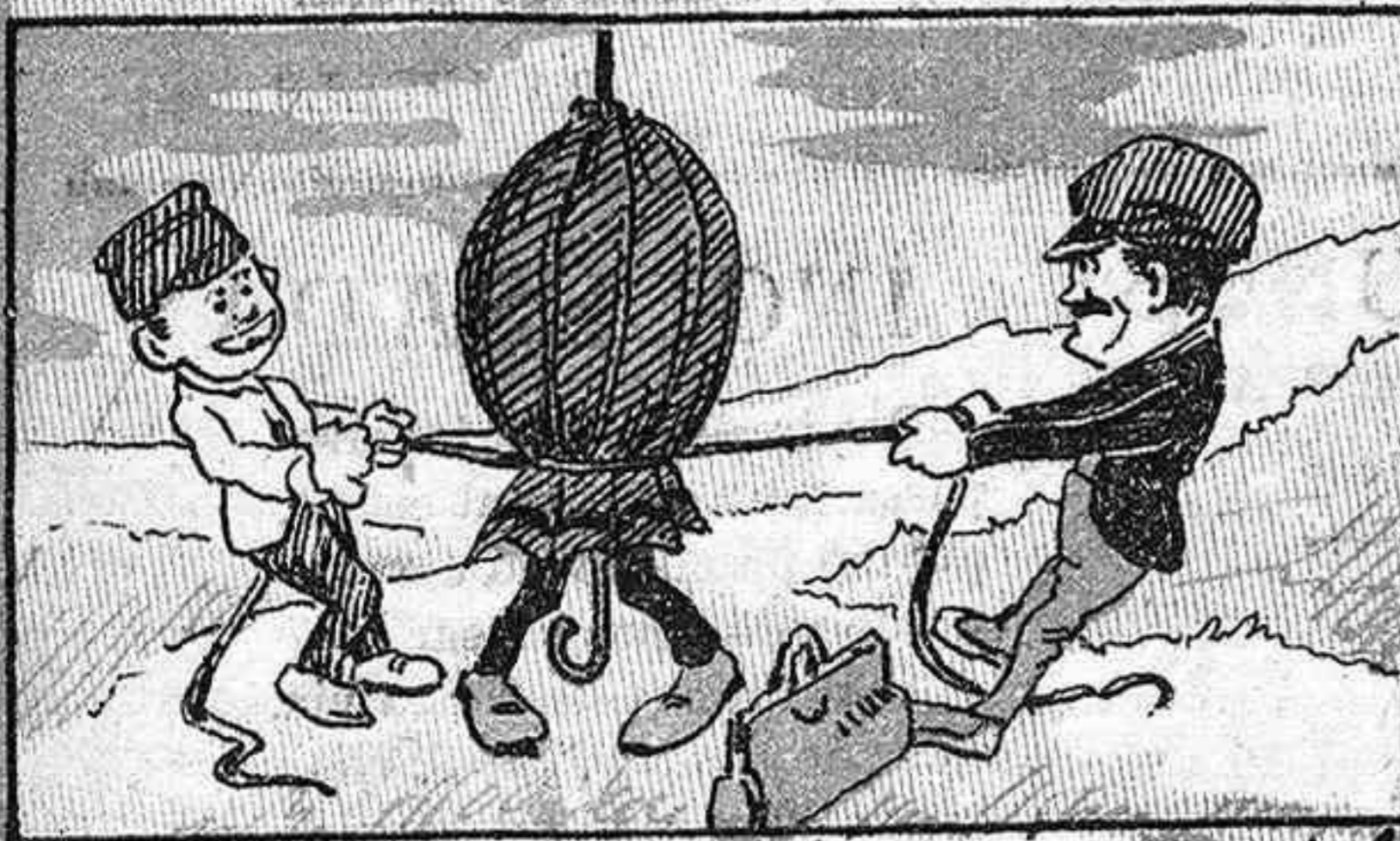
¿Has vist may al mariné que está de bogar cansat? ¿Has vist tot quant t' he contat? ¿Ho has vist ¿Si?—Donchs... jo també.

M. MATABROCA.

TIMOS NOUS

—Per fer nostra la maleta
's tira 'l llàs al paraygüa

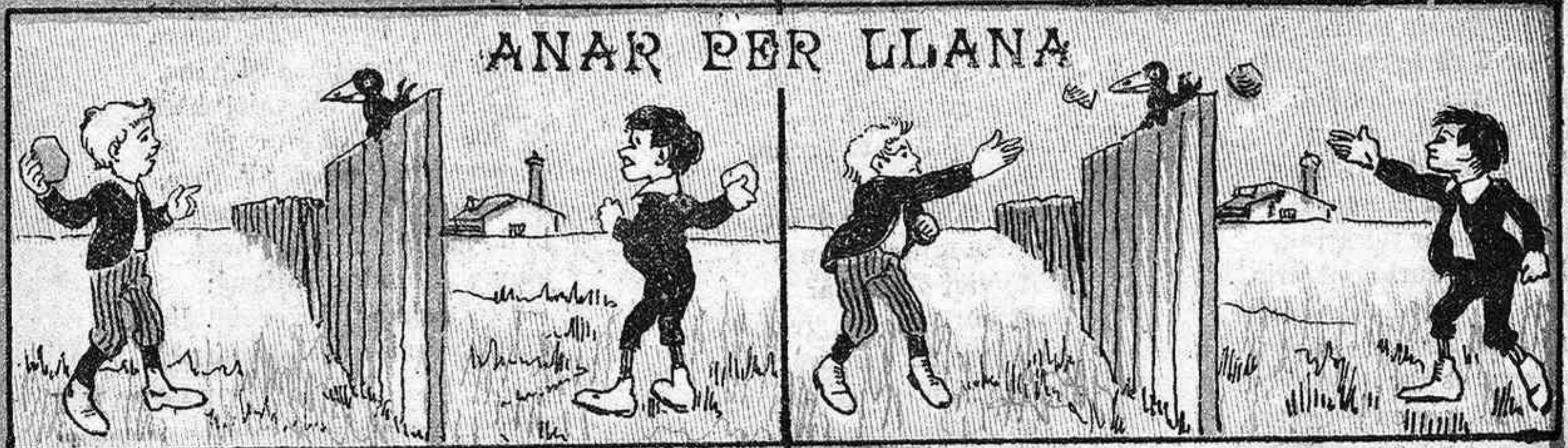

¡Au qu' es nostre!... ¡Tiba Quim!
¡Estreny ben fort que s' escapa!

Y mentrestant que 'ls dos tunos,
amos del botí, s' escapan,
l' altre infelis queda prés
com aucell dintre la gabia.

ANAR PER LLANA

En Pahuet—¡Veyám si 'l toambo!...
En Peret—¡Gran cop de roch!

Y en Pau y en Peret enjegan
los dos palets ab furor.

Mes, erran lo tret, y 's troban
ab un nyanyo al matj del front.

UN HOME GALANT

DE MODISTETA A SENYORA

(Transformació rápida)

VII y últim

En efecte: al cap d' un rato d' haver las *prendas* femellas *conversat* com queda dir, tots els «circunstants» vam veure com, surtint del llit dos peus, posavan la planta á terra y cullian dugas mans totas las varonils *prendas*, y ab ellas 'navan cubrint la masculina nüesa.

En tant, ella y ell seguían la comensada conversa;
—Y ¿ahont aniré, per comprar en horas tals, amor meva, tantas cosas com has dit, tants vestits com exigeixes?
—Ja li diré; se 'n va al *Sigle*, aboca á dolls la moneda, diu que vol, de 'ls peus al cap, lo vestuari d' una reyna, dona las midas qu' han prés las sevas mans batxilleras, encarrega sobre tot moltas blondas, moltas sedas, diu que ho portin punta en blanch y, no planyent las dobletas, veurá com en poch moments surten de la casa aquella, prous robas y prous vestits per agensar com marquesa la que fa poch aqui entrá com una humil modisteta...

—¿Y 's pot fé un miracle aixis?
—¡Tot es questió de pessetas!
—¿Y si no torno?

—Aixó ray, me deixaré la cartera...
Prénguis dos bitllets d' á mil y 'ls demés en rehéns quedan...
—Ah ¡tonta!... ¡si sols ho he dit de broma!...

—De broma ó veras la cartera 's queda aqui...
...¡Y 's va quedar la cartera!

Ell va marxar, no sens qu' ans, ab imperiosa vehueta, ella afegís; —Prengui un cotxe, vull que torni á la carrera!

La cambra quedá en silenci. .
En silenci, no, he dit mal perque la quietut del quarto torbavan, acompassats, uns ronxets tan cadenciosos com si alli estés descansant alguna cándida verge

ó algún benaventurat.

L' *angel caygut*, demostrava dormint aixi ab santa pau demunt del camp de batalla ahont perdé lo més sagrat, que los crits de sa conciencia no li feyan mal-de-cap, y que 'l fetje que gastava era de 'ls més reforsats...

¡Com altrás, companys; com moltas qu' ab tot y no haver deixat en brassos de algún Tenorio sas primicias virginals, ab tot y guardar lo físich, lo moral ja es á ca 'n Taps y son verges, si, molt verges pero ab lo cor desflorat y sabent més ellas solas qu' un miler d' *horizontals*!

Al cap d' una llarga estona, ell entrá dins de la cambra: dos mossos, darrera seu, pertavan feixuga cárrega; dos *mundos* que van deixar en lo bell mitj de la estancia.

¡Lo llit seguia cubert y ab las cortinas tiradas!

Ell, l' ardit conquistador després qu' als mossos pagava va tancar la porta ab clau al llit s' acostá y ab pausa;
—Amor meu; ja soch aqui, va dir, mentres la besava...
—¡Quina alegria!... ¿Ho dú tot?
—Tot; no falta ni una malla...
Camisas de musselina plenas de brodats y randas, mitjas de seda, tapins de satí, botas, polacas, calsas, enagos, fandillas, brusas, marineras, batas, tres vestits pera surtir, tres altres per está á casa dos sombreros lo más nou; tot, en fi, quant las *tunantas* de dependentas del *Sigle* han fet caure á la balansa...
—¿Y las midas?

—Aixó ray, tranquilisat, son exactas. Tot s' ha emprobat ab el tipo

d' una xicota molt guapa del establiment, que 's sembla á tu, com si 't fos germana...
—¡Jo ho vull veure!

—Es alli dins...

Aixecat si vols!

Y rápida

l' Eva curiosa saltá d' aquell llit, nüa y descalsa com superba aparició, com una estatua gemada de la *Vritat*, qu' es sabut sols dú un mirall per taparse.

Poch va durarnos á tots aquella visió tan grata, puig veyent las robas vellas al peu del llit, la malvada, avans que 'ls *mundos* obrís, se 'n vingué cap á nosaltres va agafarnos d' un brassat, roba y pussas, dient;

—¡Ala!

¡Per lo balcó 's va al carrer!
¡Que fassi festa 'l drapaire!

Al cap d' una bella estona, quan ja estavam los *pussots* fugitius d' aquellas robas, de rengle en la acera tots, un carruatje va aturarse á la porta del Hotel y en ell pujá la modista lluhint son rostre de cel...

¡Qui l' hagués vista! ¡Semblava una princesa! ¡El vestit de blau satí, cóm li esqueya demunt del cos exquisit!

Pujá ab el *Tenorio* al cotxe...
Petá 'l látigó, y...—A Deu! xiselá plorant la camisa ¡Ell guíhi lo cami teu!

Ja s' ha complert ta planeta...
Ja no haurás de treballar .. —
En aquest punt, un drapaire dins del sach la va ficar. Y ab ella y las demés robas tirá 'l "récio" per Llevant si per Ponent sa mestressa...
¡Qui sab! potsé 's trobarán!

M. RIUSECH.

Monòlech

L'arcalde, desde 'l mirador de Colón contempla á Barcelona ab inmensa satisfacció.

Verdaderament soch l'home del dia, soch un gran home, ó un home gran, puig segóns tinch entés, vé á ser lo mateix—exclama—¡Que petits me semblan tots los demés homes mirats desd' aquí dalt!

(Llegint "El Diluvio") «Ayer el señor Alcalde estuvo en la carretera de Ribas....»

«Con motivo de la denuncia que formulamos ayer, el Sr. Amat personóse en S. Gervasio....»

«El Sr. Amat se enteró por medio de nuestro periódico de que en Sans había unos focos infecciosos....»

«Enterado nuestro celoso Alcalde de que en Gracia se mataban terneras clandestinamente....»

Senyor arcalde vingui, senyor arcalde vagi.... senyor arcalde per aquí, senyor Amat per allá.

Barcelona crech que pot estar contenta dels meus serveys, y la mamá pot mostrarse orgullosa de tenir un fill qu' havian dit que no serviria per res y que, quan menos, serveix pera demostrar que té las camas más bonas que cap *andarín*.

¡Ves si n' hi ha hagut cap d' arcalde tant caminador y tant bellugadís com jo!

Deyan que no tindria energías... Qu' ho digui en Vilaseca si tinch energías ó no.

La vritat es qu' aquell home no ho podía fer mes malament. La guardia municipal s' havia convertit en un cos asquerós, *nauseabundo*. Sort que vaig arribar á temps á l' arcaldia pera desinfectarlo.

Are li estich buscant un nou comandant que 'm sembla que ja 'l tinch escabetxat.

No dich res de lo que millorarà la guardia municipal ab un comandant nou de trinca, creat á la meva imatge y semblansa y enérgich com jo mateix. Ab això si que no transigeixo, ni tolero imposicions de ningú. O soch arcalde ó no ho soch. Lo nou comandant lo vull nombrar jo. Tots los barcelonins, segurament deuen haver notat lo cambi, la colossal diferencia que hi ha de la guardia municipal d' ahir á la d' avuy.

Lo discurs que 'ls vaig fer allà en lo Palau de Bellas Arts, causà un efecte tremendo y ha donat resultats práctichs sobre tot.

D' allavors ensá, tots los municipals tenen modos y tractan ab respecte al públich.

No n' hi ha cap que blasfemi.

Ni cap que s' emborratxi.

Ni cap que s' amagui dintre los establiments. Ve-yám, que vinguin are y diguin que no soch un home soberanament enérgich.

Y que lo qu' he fet ab la guardia municipal, ho vull fer ab tot, caigui qui caigui.

Aquí acabà 'l monòlech del arcalde qui, després d' haver donat una última mirada al seu poble desde aquella cúspide, descendí tot satisfet de si mateix y pensant ¡ay! que 'l cárrech d' arcalde era ben poch per éll, pues lo que menos mereix, es un acta de diputat pera poguer lluhir las dots oratorias de que feu gala en lo Palau de Bellas Arts.

Al sortir d' allí, per poch se topa nas á nas ab un Xanxas.

—*Señor Alcalde*— li diu aquet— si usted me permet, le harè algunas observaciones respecto á nuestro cos.

A pesar de tot su buen celo, de su afan de reche-neració y de su magnífico discurso, nuestro cos sigue idénticament que antes, ó peor si cabe. Hay doscientos guardias que continúan no prestando servey en ninguna part. De las tres brigadas, no alternan mes que la primera y la segunda; la tercera sigue como avans siendo albergue de paniaguados. No se quitan los galones á los que inmerecidamente los portan. Se cambian cabos de uno al altre distrito, sin ton ni son, y se dejan los guardias que debieran quitarse. Y sabe usted qué pienso de eso, Sr. Amat? Que se nos ha rifado usted completamente—sèale á usted dicho con todo el respeto debido.

Que eso no es reorganizar lo cos de la guardia municipal, si no acabarlo de desprestigiarse totalmente.

Que con palabras no vamos en lloch Sr. alcalde. Que aquí falta moralidad, mucha moralidad.

Que se necesitan actos y no palabras.

Y que, en fi, para aquet viaje, no se necesitaban alforjas. Puesto que si la guardia municipal tiene que subsistir tal como está, desde que usted le ha metido mano—perdone usted, señor alcalde—vale mas suprimir este cos. ¿Que por qué, señor Amat? Pues por inútil. Y de pasada pueden suprimir també los concejals y alcalde al darrera, pues con achuntaments como el que usted preside, francamente, no vamos á cap puesto, Sr. Amat, no vamos en lloch.

L' arcalde, encarantse ab lo municipal y senyalant-li á Colon ab lo dit, li diu;

—¡Ja has acabat, Xanxas? Donchs, puja aquí dalt que veurás ton pare com balla.

QUICO DE SANS.

MÁXIMAS

Si vols conservá una amistat, no la freqüentis gaire.

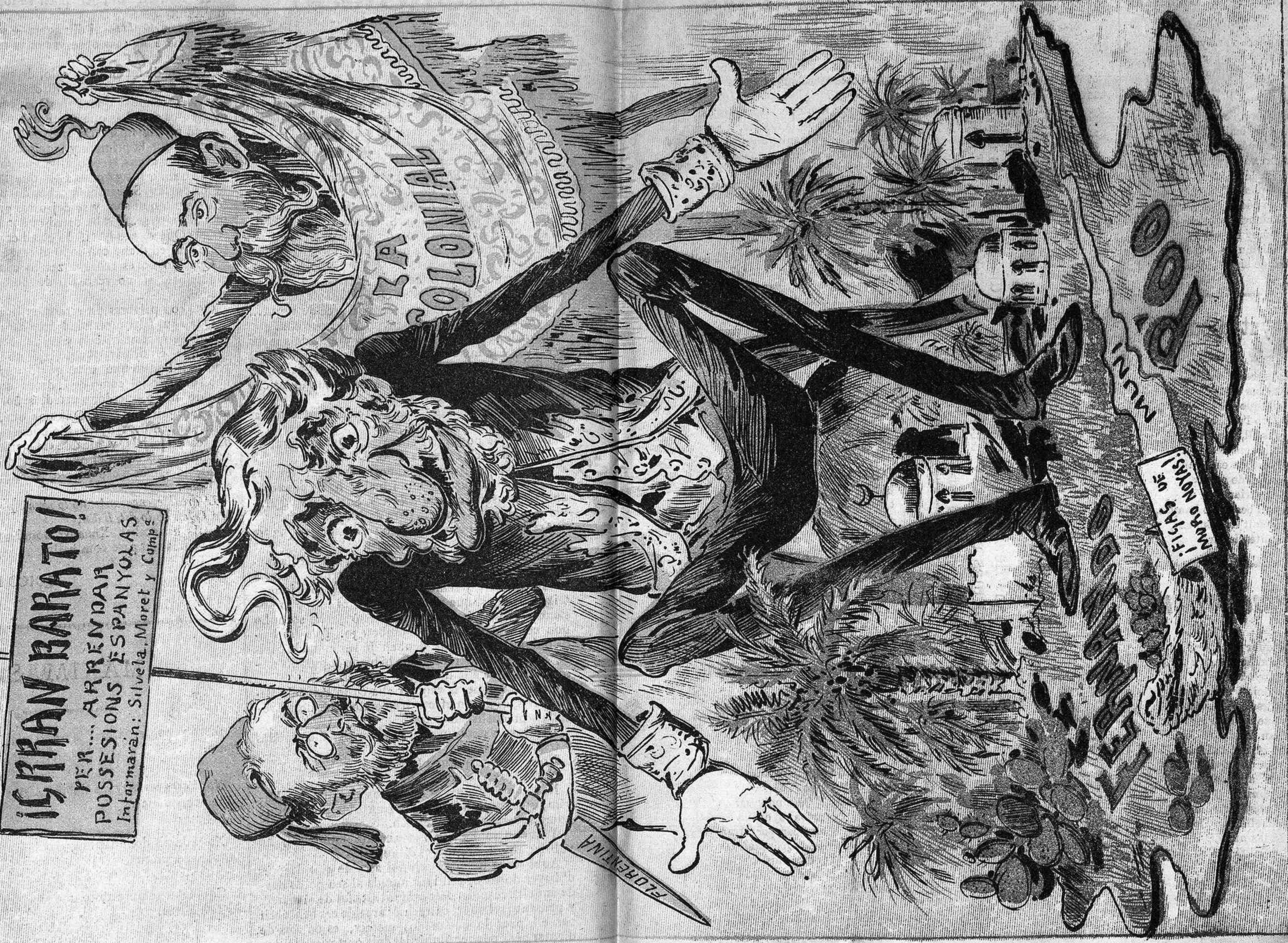
No t' creguis may als demés, creu sempre lo que el teu cor te dicta.

No 't deixis dominar may per la ira, si es que no vols anar á presiri.

Contentat sempre ab lo que tens, no vulguis may lo dels altres.

RICART A. ORRIOLS.

¡GRAN BARATO!
 PER... ARRENDAR
 POSSESIONES ESPANYOLAS
 Informar en: Silvela, Moret y Cump

—¡Animarse, forasters! já qui l' hi falta aixó que 'ns quedat

LO MALALT Y 'L CURANDERO

Un curandero xerrayre cert dia 's vá presentar á un senyor plé de poagre, jurantli per Deu y 'ls Sants que un remey segú tenia pera ben prompte curá 'l d' un modo radicalíssim, com si no hagués patit may.

Lo pacient vá preguntarli:
—¿Y cóm viatjéu, sabent tant?
—Jo, (vá respondre) á peu sempre.
—Donchs, ja podéu *fume* 'l camp, que vostra ciencia es mentida; puig si 'l remey fos vritat, temps há aniriau en cotxe de quatre ó de sis caballs.

De banyut á banyut...

Contava en certa ocasió un casat que las dú llargas lo gran perill que passá perquè un toro l' empaytava y sort, segons ell, tingué de ser molt lleuger de camas.

Un que l' estava escoltant, carregat sempre de *guas a*, li digué molt seriament:
—Siguent una bestia ab banyas, m' estranya molt francament, que no li plantéssis cara.

Sermonejant

Un predicador molt curt (pero que no s' ho pensava) un dia s' expressá aixís com si sa ciencia fós magna:
—«Estimats germans, al món hi han cosas sense importancia que us omplan d' admiració, y no us fixéu gens en altrás que us haurian de servir d' experiéncia; aixó no falla.

Exemple: admiráu al Sol, y la Lluna no us fá gracia, sent aixís que ella, sent fosch, ab sa llum fá las nits claras; y en cambi 'l Sol fá claró de dias, que no fá falta. De que més que 'l Sol serveix la Lluna, dém á Deu gracias.»

PEPET DEL CARRIL.

FESTAS MAJORS.

Tenim lo gust de participar á las Societats de poblacions ahont se celebra lebrí **FESTA MAJOR**, que en la **Litografia Barcelonesa de Ramón Estany, Carrer de Sant Ramón, 6,**

trobarán un assortit inmens de cromos de totas classes, desde 'ls més senzills y económichs als de gust més refinat y artístich, propis pera la confecció de **Programas, Invitaciones, Titols de Soci de Foraster y de Abonat, etc., etc.**

Preus sumament reduhits.

Novetat en carnets de totas classes

SORPRESAS

Dius que ma fredor te mata
que no tinch valor ni cor;
de cor be 'n tinch, pro valor ..
molt més escás que la plata.

Li vaig fé un petó á las foscas
y ara envers mi la tanoca,
son tants los insults qu' aboca...
tancada no hi entran moscas.

Sé que 't posas molt frenética,
que 't enfadas per no rés
y que cada dos per tres...
fan sis segons l' aritmética

¿Dius que no es sort, porque ets bella
qu' hakis trobat un *milord*?
si qu' es sort, si, y ben bé sort...
¡que no hi sent de cap orella!

Si 'l teu nom vols fer reviurer
perque t' aclamin ab palmas,
segueix l' exemple de Bal-mes...
riurer que no pas fer riurer.

Sé que dius que 't vols casar,
y si ho sé es perquè ho esplicas,
també sé que notificas...
alli hont no t' hi has de ficar.

Hi ha qui cobra per setmanas,
hi ha qui cobra per trimestre,
també hi ha qui per semestre...
d' estudi 's queda ab las ganas,

Mil sorpresas diferentes
tinch per la nena á qui adoro,
pero aquestas, las demoro ..
son las figas més dolentas

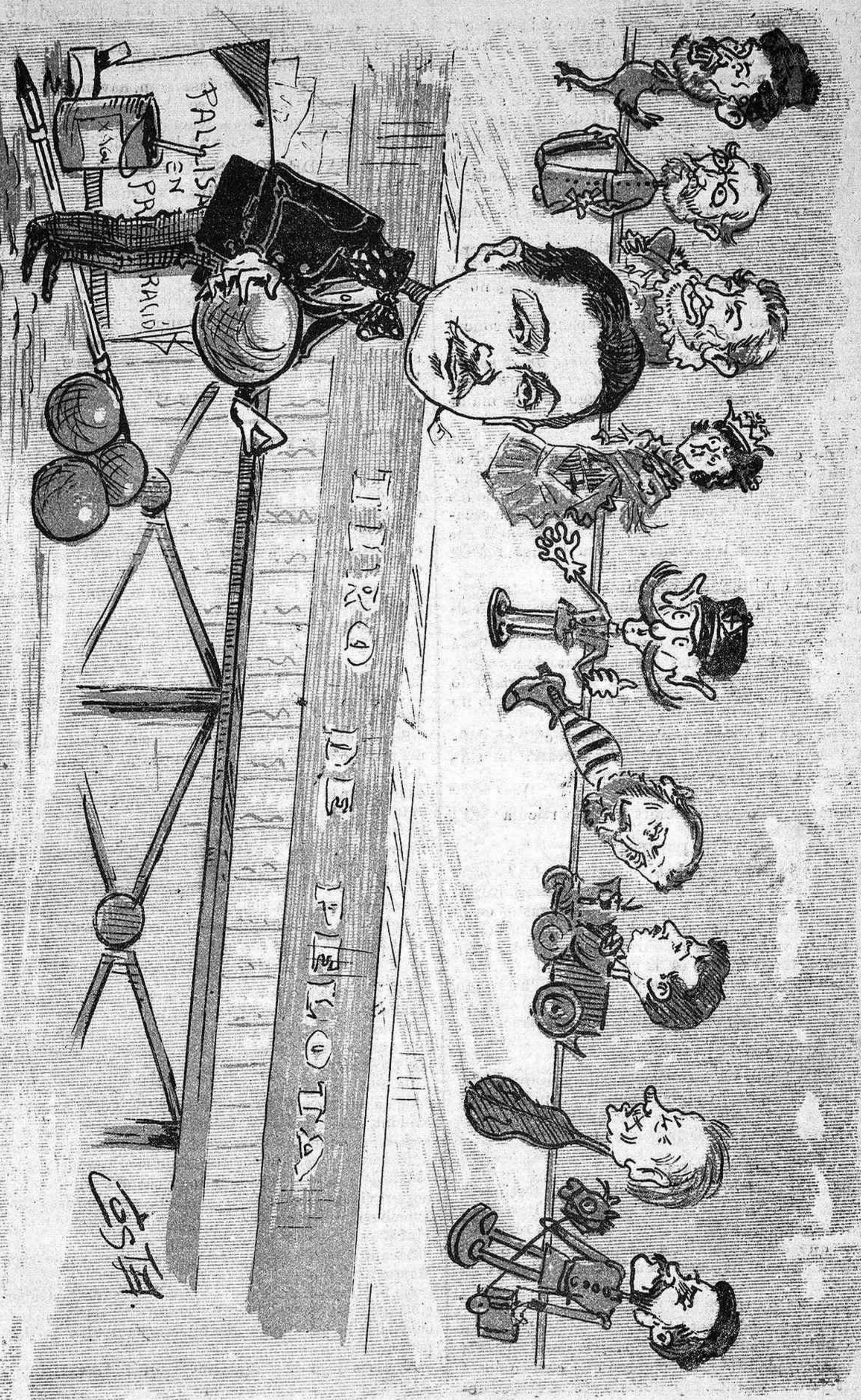
M. CARBÓ D' ALSINA.

La raho del pont de Lleyda

Li deya un jove á un vellet;
—¡Tinch ja 'l cor que se 'm subleva!
¿Perqué son las ambicions?
¿Perqué la envejosa lepra?
¿Perqué l' orgull insensat?
¿Perqué la vanitat medra?
¿Perqué la avaricia correa
fins los cors de més noblesa?
¿Perqué 'l depravat s' enfila
y 'l qu' es honrat cau per terra?
fets tant inmorals ¿perqué?
Y l' apátich vell contesta,
—Home veurás... ¡perqué si!
¡Ab raho tant convincenta
té de contentarse 'l jove
quedantse ab la boca oberta!

QUIMET DE LAS COPLAS.

PIM-PAM-PUM

— Vaig a consensar la tasca
 dibuixant pera vostès...
 Veyám donchs, ¿per quin comenso?
 ¿qui es que tomo primer?

TEATROS

NOVETATS

Desde dissapte tenim á aquest teatro á la eminent artista italiana, Sra. Vitaliani ab lo mateix conjunt artístich que va portar la passada Quaresma.

Com á obras novas 'ns ha donat *La carambolle dell' amore*, de Valabregue y que acredita la firma de son autor y que si ho sab lo *plagiari* catalá de segur ne farà promptament un *original* dels que ell acostuma, puig la obra de Valabregue, es encar que tota ella inverossimil (com tots 'ls *vaudevilles*) carregada de situacions cómicas y un bon xich verdas.

La execució molt acertada, distingints'hi los Srs. Duse y Sainati.

Del repertori conegut, la Sra. Vitaliani 'ns ha reproduhit *Come le foglie*, *Zaza* y *Mogda* que en totas ellas y principalment en la última, 'ns ha demostrat sas notables qualitats artísticas.

Es de sentir que á tan excelent companyia la concurrencia no la secundi com fora degut.

Pera ahir estava anunciat *La vita di color di rosa* y dera dissapte la tragedia de Schiller *Maria Stuarda* que segons noticias, desempenya la protagonista de manera colossal.

TIVOLI

S' ha de confessar que actualment l' atracció d' aquest teatro son las focas amaestradas per Mlle. Dihonaff, puig sembla impossible que ab la constancia de las personas se pugui arribar á domar animals de tan escassa inteligencia com son las focas y ab tot, executan sos treballs d' equilibri especialment, com lo mes refinat artista.

Además d' equilibristas, son ditas focas hasta musicals, ja que tocan varis instruments ab bastanta soltura.

Creyém. y no sens motiu, que tot Barcelona anirá á presenciar dit treball y vist l' éxit lograt, de moment, ha sigut necessari que la Empresa Elías refermés lo contracte per una segona série y volém creurer que no será la última.

Pera dissapte la companyia lírica téanunciat en definitiva l' estreno de *El baron de Framboisy*. La setmana entrant ne parlarem degudament.

* * *

Los demás teatros no han ofert res de particular puig en lo

NOU RETIRO

ab tot y 'ls triunfos que s' habían lograt en *La Boheme* y *Cármén* las crescidas imposicions de la casa editorial en la primera de las óperas y los crescuts gastos en la segona, ha donat motiu á que la Empresa volgués cambiar lo rumbo y desde ahir ha variat lo género en explotació que actualment ho es la companyia de sarsuela que actuava en lo *Teatro Nou* y de lo que 'n forman part las tiples Alcacer, Gomez y Guillen y los senyors Bergés Gil y Escribá; tenint en porta novas atraccions.

En lo

TEATRO NOU

construhit en lo xanfrá del Carrer Nou y Marqués del Duero, desde ahir hi actua la companyia infantil del Sr. Gimenez, que ab mes honra que profit ha treballat en lo teatro Gran-Via, fins fa pochs días.

Y en lo teatro

GRAN-VIA

s anuncia pera las vigalias de festa y días festius la companyia melo-dramática del Sr. Garcia Parreño y de la que forma part la Srta. Llorente ab son repertori especial, que conta ab molts adeptes y en lo que lo malograt Sr. Tutau, hi havia recullit tanta gloria com resultat.

CONCERTS D' EUTERPE

Lo quart concert efectuat en lo dia de Sant Jaume sigué d' honra y profit; ja que la Societat Coral se sentí constantment aplaudida, de manera que casi se doblá lo concert per la continua repetició de pessas que se de-

manaren á causa del ajust y notable conjunt que ab la batuta mágica del mtre. Sr. Rafart se lográ.

Cal mencionar entre ellas al tan manossejat *Gloria á España* que duptém que en los temps del malograt Clavé (son autor) hagués tingut mes brillant execució La marinesca *Tirant l' art* de Goula, sigué altra de las pessas que entussiasmaren, havent valgut á son autor (que per casualitat se trobava en lo palco de la premsa) una verdadera ovació que no acabá fins al agafar la batuta pera donar á la repetició.

PLASSA DE TOROS (Antigua de la Barceloneta)

Un plé del tot extraordinari valgú á la empresa diumenje passat la corrida de vacas, degut sens dupte á que los preus per lo reduhits, resultaren inverossimils.

La *lidia* de ditas vacas doná ocasió á algunas peripicias dels espectadors que á voltas per lo valor de un ral, voldrian veurer una verdadera corrida de Miuras y no pensan que tot ha de ser relatiu.

Pero diumenje próxim s' anuncia la presentació de 'ls *Xiquets de Valls* que á causa de la pluja tingueren de suspendres en la festivitiat de Sant Jaume y además també corrida de vacas.

UN CÓMICH RETIRAT.

Campanadas

A Madrit van desocupar diumenje la friolera de cent y pico de monjas. S' entén, van desocupar el convent ahont estavan allotjadas.

Aquestas fulanetas que 's titulan Esclavas de la Assumpció de Maria van ensumar qu' ab motiu del *meeting* anticlerical que diumenje hi hagué á Madrit, tal vegada hi hauria trencadissa de vidres y qui sab, qui sab si una segona edició de lo del any 35.

Pero com qu' á la quenta las esclavas en questió, no se senten ab vocació de mártirs, van determinar enviar á buscar cotxes y en grupos de cinch ó sis provehintse primer de las robas y objectes de valor, van abandonar el convent distribuhintse entre varias casas particulars de la Cort.

Se veu que las esclavas aquestas volen estar á las maduras pero no á las duras y es llástima. Gosar los plahers del claustre ja 'ls hi agrada; lo que no 'ls hi agrada es conquistar la palma del martiri. Y es una llástima repeteixo, porque si fossin conseqüents ab las sevas ideas, no haurian de deixar escapar las ocasions d anar á reuirse ab l' espós celestial del que n' están tan enamoradas.

Sense comptar que d' aquesta manera, lograrian veure los seus noms al martirilogi y sas efigies en los altars.

Pero está vist; fins la professió de mártir ha vingut molt á menos en los temps que corrém.

* * *

Per gobernador *barbián* y *echao p' alante* y de circunstancias, el que gastan á Tarragona.

L' home va anar á Tortosa y no se sab si per culpas d' uns quants plats forts, d' unas botellas de més, si borrarxo de xampany ó d' autoritat, després de cantar la *Marsellesa* á l' hora de 'ls brindis se n' aná á la estació y abofetejá á dos mossos, pe 'l delictes de no haverlo conegut y saludat. Además d' empéndrela á bolets ab los dos infelissos, sembla que trencá 'l bastó de mando en las espatillas d' un tercer y encare per tornas tingué una agarrada ab lo jefe d' estació al qual imposá una multa per lo no menos gravissim delictes de tenir á las sevas ordres, homes que no coneixian personalment al gobernador de la provincia.

Ab autoritats aixis 's va á tot arreu, encara que siga al Marroch, al Congo ó á la Cafreria.

Ab la circunstancia de que 'l ministre de la Gobernació á qui s' ha demanat la destitució del enfurismat funcionari, ja ha cambiat d' apellido als vuyt días de desempenyar el ministeri.

Avans 's deya Gonzalez... ara 's diu *Andana*.

* * *

¡Menuda polsaguera ha aixecat *El Diluvio* relatant els *tarugos* que portan entre mans alguns personatges de la política espanyola, ab motiu de la colonisació de la isla de Fernando Poo y 'ls territoris de Muni.

Nada menos que, pe 'ls datos y detalls trets á llum pel diari barceloni, figuran en la empresa encarregada de dar el *tarugo*, personatjes com en Silvela, en Villaverde, en Comyn, en Moret y altres més.

Tots ells s' han apressurat á negar'ho y fins algún com en Villaverde ha processat al *Diluvio* per injuria y calumnia. Pero 'l periódich contesta que no desitja altra cosa qu' anar devant de 'ls tribunals, puig aixís podrá probar plenament las sevas acusasións.

¡La llástima es que aquest Panamá espanyol no portará cap ex-ministre á presiri!

A Zarauz, poble de la vora de Bilbao, hi ha un capellá, lo rector del poble, que té molta *grapa* en fer profecias de las de indole meteorológica.

L' home (que un capellá també pot ser home) en lloch de passar las horas en lo tribunal de la penitencia exercint de sabó espiritual pera rentar las ánimas tacadas y en lloch d' agafarse á bras partit ab lo breviari, s' estima més maniflejar ulleras.. de llarga vista y altras eynas astronómicas per avisar á la humanitat *doliente* quan plour y quan farà sol.

Com que en l' ofici d' astrólech qui ho encerta ho endavina, resulta qu' algunas vegadas la experiencia confirma las prediccions d' aquell ull de poll clerical y altras vegadas en cambi... lo més calent es l' ayguera.

Aixís va succehir lo diumenje passat. L' home va escarrassarse 'l dissapte en fer sapiguer *urbi et orbe* que la endemá hi hauria una gran tempestat á Bilbao y . en efecte lluhia un sol qu' estabellava las pedras.

Ab tal motiu los corresponents de 'ls periódichs feyan notar la planxa y semblava que s' admiravan de que 'l rector de Zarauz també pogués equivocar-se.

Imbécils; los mateixos que s' admiran de que un capellá ficat á astrónom siga capás d' equivocar-se, serian los primers en rifarse al Saragossano porque 's ficava en camisas de onze varas.

Y no obstant 'l Saragossano, ho endevinava casi sempre.

La excursió de 'ls Coros de Clavé á Valladolid y Santander, ha sigut un acte hermosíssim y de més transcendencia de la que sembla á primera vista.

En las circunstancias actuals, quan la enemiga de totas ó casi totas las regions espanyolas se ceba sobre Catalunya, quan en moltas plassas de la Peninsula se llegeixen en las casas de comers aquells irritants cartellets, «*No se trata con viajantes catalanes,*» l' acte de 'ls coristas catalans es més reproductiu que tots 'ls discursos que puguin fer en Robert y en Rusiñol en lo Parlament.

Valladolid y Santander han rebut als obrers de nostra terra los ab brassos oberts y han tirat la casa per la finestra ab l' objecte d' obsequiarlos.

La corrent de simpatia iniciada pe 'ls coristas de Clavé no s' estroncará tan fàcilment y fém vots perque l' Associació 's vegi recompensada ab la enhorabona que tots los bons fills d' aquesta terra, li donarán per l' acte magnífich qu' ha realisat.

Lo Papa ha ordenat als frares de Filipinas que 's puleixin sas immensas propietats y toquin pirandó del arxipélach.

'S coneix qu' ab los Estats Units, alli ja no hi tenen los frarets res á pelar.

Ves si no podia haver ordenat lo mateix quan las islas perteneixian á Espanya.

Ab seguritat que no hauriam perdut aquella riquíssima possessió.

Una mostra més del carinyo del Papat envers la católica Espanya.

El *Bulleti eclesiástich* del Bisbat de Vich ha prohibit á tots los feligresos d' aquella diócessis, ja siguin religiosos ja seglars, tota relació directa ó indirecta ab los préberes Segimon Pey Ordeix y Carlos de Grassot, als quals tatxa d' apóstatas.

Me permeto replicar al orgue de mossen Torras y Bages y gazeta oficial del país de las llangonissas, qu' está faltant descaradament á la veritat.

Que jo sápigá. los pares Pey Ordeix y Grassot, *encara* no son apóstatas. No se sab qu' hagin abjurat la religió católica, apostólica y... formatje de Holanda. Per la tant no son apóstatas.

Molt al contrari d' haber apostatat, en las conferencias que 'ls hi sentit ó llegit, sempre 'ls hi he vist decidits campeons de la verdadera doctrina de Cristo, de la mes pura moral evangélica. Lo que si han fet, ha s'gut abominar de la corrupció actual de la iglesia romana, de la perversió del clero, de la corrupció de 'ls pastors de la iglesia.

Pero es alló que dihuen ¡Vols mal á un gos, digali qu' es rabiós.

Dintre de la gravetat del seu estat, ha experimentat una lleugera milloria la nena Dolors Escriu y Riera, filla de nostre company de Redacció, don Marián.

Fém vots per que la milloria s' acentuhi y prompte puguin veure restablerta per complet á la tendra malalteta, sos afligits pares.

¡Lo qu' es aquesta prempsa diaria está deixada de la mà de Deu.

No fa gaires días, portavan los periódichs la noticia de haver mort lo dibuixant Sr. Pahissa, citant ab gran luxó de detalls que l' company de 'n Pellicer, l' amich de 'n Moliner y en Padró ja era á fer malvas.

Y afortunadament lo dibuixant don Jaume Pahissa, gosa d' inmillorable salut.

A la cuenta, 'os *chicos de la prempsa* van veure Pahissa entre los morts del Registre Civil, y sense encomenarse á Deu ni al diable, se 'ls hi acudí qu' havia mort lo Pahissa més conegut, lo dibuixant.

Educats com están á la madrilenya, no poden acostumar-se á que certs apellidos abundin á Catalunya.

Per edificació de 'ls reporters de diaris, afegiré qu' entre 'ls vint ó vinticinch Pahissas que coneix personalment, hi compto tres Jaumes Pahissa sense 'l dibuixant del mateix nom y apellido.

Desde fa alguns días en que 's promulgá una real ordre al efecte, la guardia civil es inviolable.

Lo govern ha tingut á bé posar la benemérita sota un globo de cristall perque no s' empolsi y no serém nosaltres qui intentém trencarlo.

Per lo mateix, no 'ns ocuparem del intent de violació que segons s' assegura ha procurat consumir un individu del cos, en la persona d' una xicoteta de quinze anys, filla de Cadaqués.

Lo únich que 'ns atrevim á demanar es que ja que 'l Govern declara inviolable la benemérita, declarés inviolables també las xicotetas de quinze anyets, per part de 'ls individus massa inflamables de la guardia civil.

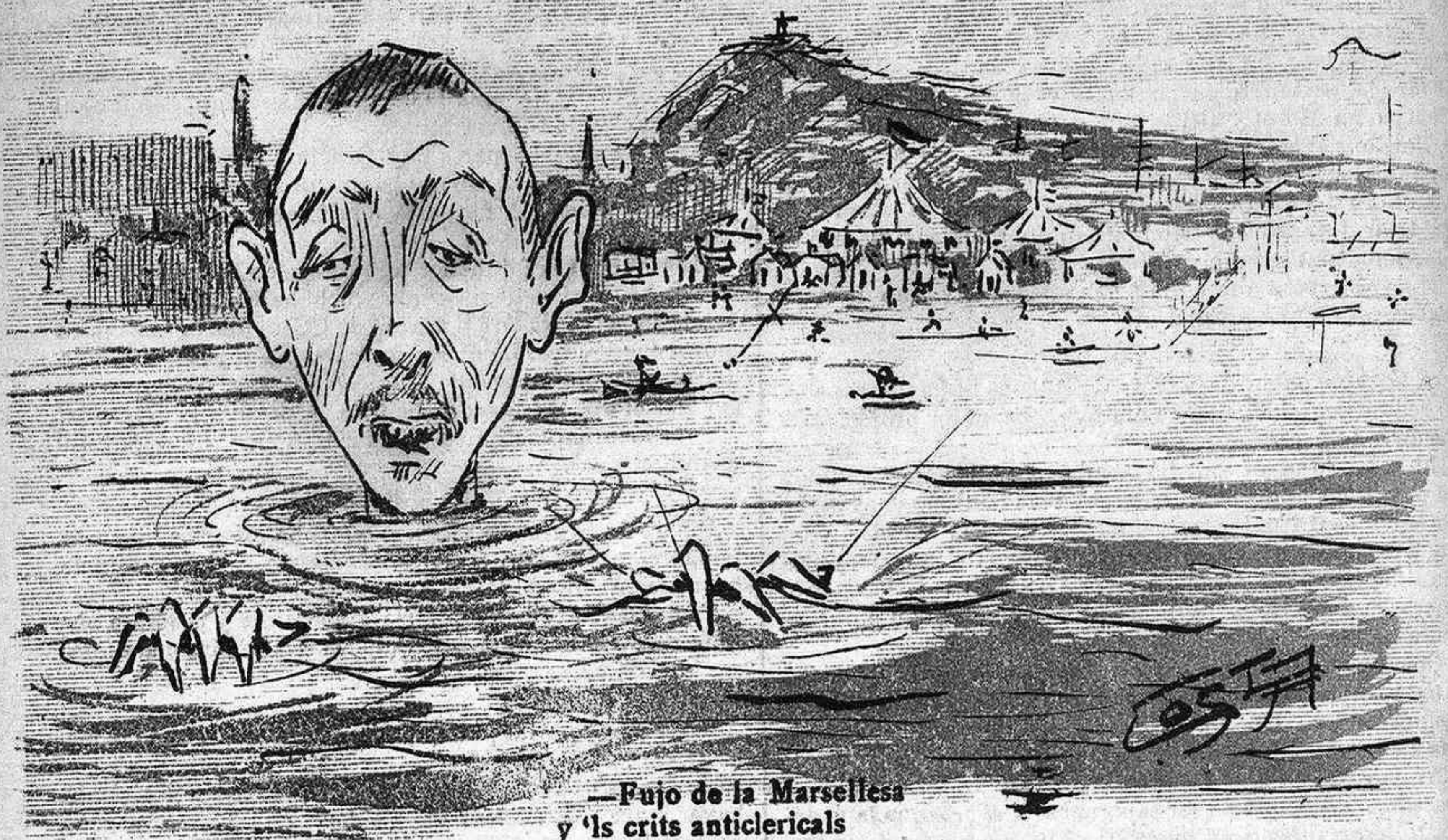
¡Res més just!

¡Tant mateix á Fransa resultan molt més expeditius qu' á Espanya!

A pesar de la resistencia qu' han oposat las Congregacions religiosas á viure la vida legal y á pesar de las protestas del Papa, los frares y monjas s' han vist contrets á cumplir las lleys com tots els demés organismes civils ó á abandonar el territori de la República.

Ho sentim. Ho sentim de tot cor perque de 'ls expulsats de Fransa part ó partida s' instalاران á Espanya y com qu' ¡aquí infelissos de nosaltres! no teniam frares y monjas que 'ns xucessin fins lo moll del os, ¡ajudíme á sentir..!

UN GATOLIGH EN REMULL

—Fujo de la Marsellesa
y 'ls crits anticlericals
¡Veyám, donchs, si ni aqui dintre
podré viure ab santa paul

SECCIO DE TRENCA-CLOSCAS

A la meva ex-novia
XARADA

Un bes vaig demanarte; vas dir n'c
també 't vaig demanar una abraçada
y tú vas dir—No sent ab tu casada
no pensis may lograr tal pretensió.
Un' altre *tersa-quart* vaig volguer jo
que sense qu' estiguessis avisada
te sentissis *hú-dos* una fitlada
en ta *segona-quart* d' un dols petó.
Aixís ab la *total* vareig lograr
la meva pretensió tan desitjada,
y tu vesne dihent nena pitera
—Si vols ferme un petó y una abraçada
casarte ab mi primer tens de pensar—
Y... veste conservant aixís soltera.

J. MONTABLIZ.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6—Poble catalá.
- 1 3 6 5 6—Nom de dona.
- 1 4 5 6—Carrer de Barcelona
- 2 3 3—Part de la persona.
- 5 4—Nota musical.
- 6—Vocal.
- 1 4 —Consonant.
- 1 6 2—Un joch
- 5 2 3 3—Carrer de Barcelona
- 3 6 2 5 6—Nom de dona
- 2 3 3 4 5 6—Intrument.

J COBERSI.

TERS DE SILABAS

.
.
.

1.ª ratlla nom de dona en diminutiú;
2.ª en las paraulas; 3.ª planta.

F. GIBERNAU M.

GEROGLIFICH

EEE
EEEEEE
EE
BOME
E
QUE JO

R. RITMICH.

SOLUCIO

A lo insertat en lo número anterior
Xarada.—*E-na-mo-ra-da.*

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI
PREUS DE SUSCRIPCIO:

Espanya y Portugal, trimestre.. . . .	1'50 pessetas.
Ouba y Puerto Rico, id.	8
Extranger, id.	8
Número corrent.	0'10

Litografia Barcelonesa- S. Ramón, - 6 BARCELONA